

B9-0421/2022

28.9.2022

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően
az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján
az európai energiaárak emelkedésére adott uniós válaszról
(2022/2830(RSP))

Marie Toussaint
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

**Az Európai Parlament állásfoglalása az európai energiaárak emelkedésére adott uniós válasziról
(2022/2830(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács és a Bizottság 2022. szeptember 13-i, az európai energiaárak emelkedésére adott uniós válasziról szóló nyilatkozataira,
 - tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2021/1119 rendeletre (európai klímarendelet)¹,
 - tekintettel a mindenki számára elérhető tisztességes és megfizethető lakhatásról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására²,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Parlament több alkalommal elítélte Oroszország Ukrajna elleni jogellenes, indokolatlan és provokáció nélküli háborúját és annak drámai következményeit;
- B. mivel a Parlament aggodalmát fejezte ki a háborúnak nemcsak Ukrajnában, hanem az EU tagállamaiban is az emberekre gyakorolt következményei – különösen a társadalmi egyenlőtlenségek növekedése, az energiaszegénység és az infláció erőteljes növekedése – miatt, ami jelentősen kihat a foglalkoztatásra és az élelmiszerárakra; mivel az éghajlatváltozás tovább súlyosbítja ezt a helyzetet és elmélyíti az egyenlőtlenségeket, mivel a legszegényebbeket érinti a legsúlyosabban;
- C. mivel a háztartások által az energiáért fizetendő árak drámaian megugrottak, különösen a villamosenergia-árak, amelyek az uniós országok lakosai számára akár 167%-kal is megnöttek, és amit még az is tetézt, hogy Franciaországban egyre kevesebb atomerőmű működik; mivel a becslések szerint az európai háztartások energiaszámlái a jövő év elején várható csúcsponton 2 billió euróval emelkednek majd; mivel e többszörös válság idején a megélhetési kényszerben levő háztartások elmaradnak a fizetésekkel, és energiaellátásukat leállítják;
- D. mivel az euróövezetben a fogyasztói árak inflációja számos országban az 1970-es évek óta nem látott szintet ért el, és 2022 augusztusában 9,1% volt, amelynek 38,3%-a közvetlenül a fosszilis energiaárak emelkedésének, 10,6%-a pedig az élelmiszerárak emelkedésének tudható be; mivel az infláció a balti államokat sújtotta a legsúlyosabban az EU-ban, különösen Észtországot 25,2%-kal, Litvániát 21,1%-kal, Lettországot pedig 21,4%-kal az egy évvel korábbihoz képest;

¹ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.

² HL C 456., 2021.11.10., 145. o.

- E. mivel az emelkedő energiaárak által súlyosan érintett számos vállalkozás, különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) nem tudják áthárítani növekvő energiaköltségeiket ügyfeleikre, és az emelkedő energiaárak miatt fennáll a csőd kockázata;
- F. mivel az energiaárak emelkedése súlyosan érinti az állami, szociális és kulturális szolgáltatásokat, például a kórházakat, egyetemeket és iskolákat, valamint az uniós helyi hatóságokat, amelyek gyakran kulcsfontosságú szolgáltatásokat nyújtanak az uniós polgároknak;
- G. mivel több mint 96,5 millió európaiat fenyeget a szegénység és a társadalmi kirekesztés veszélye, ami a lakosság 21,9%-át teszi ki; mivel ezek a számok tovább nőttek a spirálisan emelkedő energiaárak és az éghajlatváltozás következményeként;
- H. mivel a nőket aránytalanul sújtja az energiaszegénység és a mobilitási szegénység, különösen az egyedülálló anyákat, akik az egyedülálló szülők 85%-át teszik ki; mivel az egyszülős családok eltartott gyermekei különösen nagy mértékben ki vannak téve a gyermekszegénység kockázatának;
- I. mivel a globális élelmiszerpiacon már a Covid19-világjárvány, az energiaválság és a kedvezőtlen éghajlati események miatt is súlyos zavarok voltak tapasztalhatók; mivel az ENSZ szerint az élelmiszerek világpiaci ára rekordot döntött, és egy év alatt több mint 24%-kal emelkedett;
- J. mivel egyes ágazatokban, különösen a tejágazatban a mezőgazdasági termelők termelési költségei évek óta tartósan alulfinanszírozottak; mivel a mezőgazdasági termelők input- és termelési költségeinek inflációja aggasztó, különösen az energia, a műtrágya és a takarmány esetében; mivel az áremelkedés egyik jelentős tényezője az, hogy jelenleg túlzottan függünk az importált – többek között Oroszországból származó – gáztól a nitrogénalapú műtrágyák – rendkívül energiaigényes eljárásban végzett – szintéziséhez, amely az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2%-áért felelős;
- K. mivel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata emberi jogként ismeri el az élelemhez való jogot; mivel a 7. fenntartható fejlődési cél „a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához való hozzáférés biztosítása mindenki számára”; mivel a legjobb energia az, amit nem használnak fel; mivel az energiához való jog biztosítása megköveteli a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztásának csökkentését annak érdekében, hogy könnyebben megoszthassuk ezt az energiát, és elfogadható szinten tartsuk az árakat;
- L. mivel valamennyi tagállam rendelkezik valamilyen minimáljövedelem-rendszerről, de a legtöbb tagállam nem garantálja az érintettek számára a megfelelő megélhetéshez szükséges életszínvonalat, ami rávilágít arra, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem érdekében javítani kell ezeket a rendszereket;
- M. mivel a munkaerőpiacon már eleve jelen vannak a társadalmi egyenlőtlenségek, és azok fognak elkerülhetetlenül a leginkább szenvedni, akik már most ennek költségeit viselik;
- N. mivel Oroszország Ukrajna elleni háborúja rávilágít arra, hogy az EU energiapiacát és energiapolitikáját korszerűsíteni kell annak érdekében, hogy megszűnjön a fosszilis energiainporttól és általában a fosszilis tüzelőanyagoktól, különösen az önkényuralmi

rendszerektől való függőség; mivel a Bizottság³ és több tagállam hangsúlyozta, hogy csökkenteni kell az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget; mivel több tagállam nukleáris területen jelenleg is együttműködik Oroszországgal, és az EU függ az orosz urán- és urándúsítási szolgáltatásoktól, valamint a nukleáris hulladék kezelésében betöltött szerepétől;

- O. mivel a Bizottság és a tagállamok jelenleg az olaj- és gázimport diverzifikálására törekednek, figyelmen kívül hagyva az emberi jogok helyzetét a fosszilis tüzelőanyagokat exportáló országokban, mint például Azerbajdzsánban és Katarban; mivel az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való függősége nemcsak a nem uniós országoktól való új függőségekhez, hanem új geopolitikai feszültségekhez és a konfliktusok fokozott kockázatához is vezet a Földközi-tengeren, Ugandában és Nyugat-Afrikában, valamint katasztrofális környezeti károkat okoz, például a Kongó-medence vizes élőhelyein történő kitermelés és az Egyesült Államokban a palagáz kitermelése révén;
- P. mivel a Parlament elfogadta a magasabb célokat kitűző tárgyalási megbízatását: 2030-ra az energiaszerkezetben legalább 45%-os megújulóenergia-részesedést és 14,5%-os energiahatékonyságot; mivel a megújuló energiaforrások – különösen a nap- és szélenergia – jelenleg a legköltséghatékonyabb energiaforrások, és kulcsfontosságúak a környezeti szempontból – bolygónk tűrőképességének határain belül – fenntartható rendszerhez;
- Q. mivel a Bizottság és a tagállamok terveket jelentettek be Európa energiaszuverenitásának visszaszerzésére, az EU fosszilis gázigényének 2030-ig a 2019-es szinthez képest 62%-kal történő csökkentésére az energia- és költségmegtakarítás érdekében, valamint az EU éghajlat-politikai célkitűzéseivel összhangban, a megújuló energia alkalmazására és megtakarítására irányuló törekvések növelésére, a hőszivattyúk bevezetésének megduplázására, a megújuló energiaforrásokon alapuló villamosítás fokozására, valamint megújuló hidrogénre vonatkozó célok 2030-ig történő elérésére; mivel ezen intézkedések együttes hatása a földgáz iránti kereslet jelentős csökkenését és az infrastruktúra zsugorodását fogja eredményezni, ami az energiapiac strukturális újragondolását teszi szükségessé;
- R. mivel a „Tiszta energia minden európainak” csomag kulcsfontosságú rendelkezéseket vezet be az energiarendszer demokratizálása érdekében, beleértve a polgárok és az energiaközösségek azon jogát, hogy saját termelésű megújuló energiát állítsanak elő, tároljanak és értékesítsenek, valamint energiahatékonysági szolgáltatásokat nyújtsanak; mivel ez segít megvédeni a fogyasztókat a magas energiaáraktól; mivel az árjelzéseket előnyben részesítő piaci árképzési mechanizmus biztosítása további beruházásokat indít el a legalacsonyabb költségű technológiákba, például a megújuló energiaforrásokba, az energiakereslet megváltoztatása és csökkentése érdekében az energiahatékonyságba és a keresletoldali választéchnológiákba, valamint a tárolási és a „power-to-X” technológiákba egy rugalmas és klímasemleges energiarendszer legalacsonyabb költségek melletti megvalósítása érdekében; mivel a tagállamok által végrehajtott egyedi, egyoldalú változtatások torzítják az energiapiacot, és hamis ösztönzőkhöz

³ A Bizottság „Az energiaellátás biztonságára vonatkozó európai stratégia felé” című zöld könyve (COM(2000)0769).

vezetnek;

- S. mivel az energiavállalatok haszonkulcsának jelentős növekedése azt jelzi, hogy az energiaárakat jóval azon a szinten túl emelik, amit saját költségnövekedésük indokolhatna; mivel elsősorban a pénzügyi vállalkozások, például fedezeti alapok spekulatív tevékenysége járult hozzá az árak további emelkedéséhez; mivel számos gazdasági szereplő profitált Oroszország ukrajnai háborújából a háztartások és a társadalom egészének terhére; mivel a jelentések azt mutatják, hogy a vállalkozások a rövid távú osztalékpolitikát részesítik előnyben az átállásba történő beruházásokkal szemben;
- T. mivel a gázpiacok dekarbonizálására, a hidrogén előmozdítására és a metánkibocsátás csökkentésére irányuló új uniós keretet még Oroszország Ukrajna elleni jogellenes, provokáció nélkül indított és indokolatlan agresszív háborúja előtt tervezték meg és javasolták; mivel a hatásvizsgálatokban és a jogalkotási javaslatokban szereplő feltételezések a bőséges, megbízható, megfizethető és olcsó orosz fosszilis gáz rendelkezésre állásán is alapultak; mivel a folyamatban lévő felülvizsgálat kulcsfontosságú lehetőséget kínál a fogyasztói jogok és a fogyasztóvédelem megerősítésére, lehetővé téve a fosszilis gáz fokozatos kivezetését és a megújuló alapú hidrogénnek a közvetlenül nem villamosítható alkalmazások és ágazatok felé terelését;
- U. mivel a Nemzetközi Energiaügynökség egy 2021. évi jelentésben arra figyelmeztetett, hogy az új olaj- és gázipari fejlesztéseket azonnal le kell állítani; hangsúlyozza, hogy az Éghajlat-változási Kormányközi Testület legutóbbi, 2022. áprilisi jelentése szerint az új fossziliztüzelőanyag-infrastruktúra összeegyeztethetetlen a nemzetközi éghajlati célokkal; mivel a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő eléréséhez legkésőbb 2035-ig ki kell vezetni a fosszilis tüzelőanyagokat az energiarendszerekből; mivel a gyorsabb átállás hozzá fog járulni a „klímafláció” (éghajlati infláció) korlátozásához és az emberek magasabb árakkal szembeni védelméhez;

Azonnali intézkedések a magas energiaárak kezelése érdekében

- 1. a lehető leghatározottabban elítéli az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agresszív háborúját, amely pusztító következményekkel járt, beleértve az ukrán emberek ezrei által hozott végső áldozatot is; felszólít a fosszilis tüzelőanyagok és az urán orosz importjára vonatkozó azonnali és teljes embargóra, valamint az Északi Áramlat 1 és 2 csővezeték teljes leállítására annak érdekében, hogy megszüntessék Putyin háborús gépezetének uniós pénzből történő finanszírozását;
- 2. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az orosz gázellátás „fegyverként való bevetése” hatással van a háztartásokra és vállalkozásokra, amelyek magas energiaárakkal, növekvő társadalmi egyenlőtlenségekkel, energia- és mobilitási szegénységgel és megnövekedett inflációval szembesülnek, ami munkanélküliséghez, magas élelmiszerárakhoz és általános megélhetési válsághoz vezet; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy erőfeszítéseiket és erőforrásaikat összpontosítsák a jelenlegi árak által leginkább sújtottak – nevezetesen az energiaszegénység kockázatának kitett vagy az energiaszegénységben élő háztartások – védelmére;
- 3. sürgeti a tagállamokat, hogy haladéktalanul és megfizethető áron biztosítsák a háztartások számára az alapvető energiamennyiséget, fogadjanak el intézkedéseket az

energiaellátásból való kikapcsolás tilalmára és a kilakoltatások leállítására; felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a GDP-jük legalább 1%-ának megfelelő, energiamegtakarítási célú beruházásokat, különösen a rosszul szigetelt lakások felújítása és a kiszolgáltatott háztartásokba bevezetett megújuló energia terén; sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák a végső fogyasztók számára a lehetőséget az alternatív és halasztott számlafizetési tervekre, a vitarendezésre, a közvetítésre és az ombudsmani szolgáltatások igénybevételére; kéri, hogy adott esetben függesszék fel a nemzeti bérletidj-indexálási rendszereket;

4. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a multinacionális vállalkozások az EU-ban élő emberek kárára profitáltak a háború és a piaci spekuláció következményeiből, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a többletnyereséget egy európai extrapofitáló formájában fizessék vissza; hangsúlyozza, hogy a beszedett adóbevételeket méltányosan kell elosztani az uniós polgárok között a társadalmi és környezeti igazságosságot helyreállító projektek számára;

Az energiaszegénység elleni küzdelem az energiahatékonyság, az energiamegtakarítás és a megújuló energiaforrások előtérbe helyezésével

5. felhívja a tagállamokat, hogy sürgősen támogassák az emelkedő energiaárak által érintett közszolgáltatásokat, amelyek elérhetősége minden rászoruló számára csökkenhet, beleértve a helyi hatóságok által irányított szolgáltatásokat, mint például a szociális lakhatást, az oktatási intézményeket és a kórházakat;
6. kéri, hogy az áremelkedés enyhítése érdekében a tagállamok átmeneti intézkedésként nyújtsanak ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatást az energiaszegénység és mobilitási szegénység által érintett kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásoknak és a közlekedés kiszolgáltatott használóinak; sürgeti a tagállamokat, hogy legalább annyit fektessenek be hosszú távú intézkedésekbe – például az energiatakarékosságba, a tömegközlekedési infrastruktúrába és a megújuló energiaforrásokba –, mint a rövid távú enyhítő intézkedésekbe, hogy hatékonyan ki lehessen emelni az embereket az energiaszegénységből és a mobilitási szegénységből;
7. üdvözli a földgáz villamosenergia-felhasználásának csökkentésére irányuló jogszabályokat, és támogatja a határozott és kötelező erejű energiahatékonysági és energiamegtakarítási politikákat; elítéli azonban, hogy egyes tagállamok úgy döntöttek, hogy a gázt más fosszilis tüzelőanyagokkal helyettesítik a teljes fogyasztás csökkentése helyett;
8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Parlamentet nem vonták be az energiaár-válsággal kapcsolatos legutóbbi jogalkotási intézkedésekbe, annak ellenére, hogy társjogalkotóként az uniós polgárokat képviseli, hogy a témában korán részt vett, és hogy vészhelyzetekben bizonyítottan gyorsan kialakított álláspontot képvisel;
9. felszólít egy „energia- és éghajlati válságpolitikai keret” létrehozására, amely tiltja a nem alapvető energiafelhasználást, például a magánrepülőgépek, a rövid távon közlekedő légi járatok és az elektromos meghajtású hirdetések használatát;
10. aggodalommal állapítja meg, hogy a nukleáris energia hiánya szintén felhajtja az árakat, ami az érintett atomerőművek teljes leállítása mellett szól;

Az újraelosztást jobban elősegítő adórendszer

11. felszólít az uniós költségvetési szabályok felülvizsgálatára, hogy azok aktívan ösztönözzék a szociális és környezetvédelmi célok elérését támogató kiadásokat; környezetbarát költségvetés-tervezési eszközök alkalmazására szólít fel a közkiadások és -bevételek tekintetében; kéri, hogy az új keret rendelkezzen hosszú távú perspektívával, és vegye figyelembe az éghajlatváltozásból eredő fenntarthatósági és költségvetési kockázatokat az országok adósságfenntarthatóságának értékelésekor;
12. emlékeztet az adózás fontos újraelosztási funkciójára; megjegyzi, hogy a magasabb adók a nagyobb költségvetési hiányhoz képest kisebb inflációs nyomást jelentenek; sürgeti a Tanácsot, hogy haladéktalanul fogadja el a globális adómegállapodást végrehajtó globális minimumadó-irányelvet; felhívja a tagállamokat, hogy ne gyengítsék az UNSHELL irányelvet és az energiaadó-irányelv⁴ felülvizsgálatát;
13. határozottan támogatja a multinacionális vállalkozások extraprofitjának megadóztatására vonatkozó elképzelést; üdvözlí a magas energiaárak kezelését célzó sürgősségi beavatkozásról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatban meghatározott szolidaritási hozzájárulást; bírálja a hozzájárulás kialakításának jelenlegi hiányosságait, például az ágazatok és tevékenységek tekintetében korlátozott hatókörét és ideiglenes jellegét; hangsúlyozza, hogy a Szociális Klímaalap jövedelemelosztási modelljét fel kell használni a legkiszolgáltatottabbak elérésére; úgy véli, hogy a szolidaritási hozzájárulás hatékonyabb lenne és több bevételt generálna, ha a globális konszolidált nyereséget venné figyelembe és 50%-os adókulcs kerülne megállapításra; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy uniós és nemzeti szinten egyaránt erősítsék tovább a javaslatot azáltal, hogy kiterjesztik annak hatályát, és az uniós szolidaritás szellemében újra elosztják a multinacionális vállalkozások nyereségét a tagállamok között; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a nagyvállalatokra kivetett állandó extraprofitadóra valamennyi ágazatban;
14. sürgeti az Európai Központi Bankot (EKB), hogy akadályozza meg a bankokat abban, hogy az olcsó likviditás és a magasabb betéti kamatok kombinációjával extraprofitra tegyenek szert; hangsúlyozza, hogy elfogadhatatlan, hogy az EKB adófizetők által támogatott nyereséget biztosít a bankoknak, miközben az összes többi vállalkozás és háztartás hitelfelvételi költségei várhatóan jelentősen emelkedni fognak, és az emberek nehezen tudják megfizetni energiaszámláikat; emlékeztet, hogy az EKB nem használhatja monetáris politikai eszközeit az energiaárak csökkentésére;
15. megkérdőjelezi az EKB azon döntését, hogy megemeli a kamatlábakat, mivel ez nem lesz hatással az energiaárakra, ehelyett azzal a veszéllyel jár, hogy kiváltja vagy súlyosbítja a küszöbön álló recessziót, miközben növeli a munkanélküliséget; hangsúlyozza, hogy a fosszilis tüzelőanyagok által vezérelt infláció hatással van az EKB azon képességére, hogy teljesítse megbízatását az árstabilitás megőrzése tekintetében; felhívja az EKB-t, hogy ismerje el ezt a kapcsolatot, és haladéktalanul hagyjon fel a „barna vállalatok” hosszú távú refinanszírozási műveletek és eszközvásárlások révén történő közvetett támogatásával;

⁴ HL L 283., 2003.10.31., 51. o.

16. felhívja a tagállamokat, hogy 2022-ben és 2023-ban alkalmazzák a szolidaritási hozzájárulást, és a keletkezett bevételeket fordítsák az energiaszegénység kockázatának kitett vagy abban élő háztartások támogatására, valamint a megújuló energiába és az energiahatékonysági intézkedésekbe történő beruházásokra;

Az energiamegtakarításba és a megújuló energiákba történő nélkülözhetetlen beruházások

17. a magas energiaárak és függőségek leküzdésére elsődleges megoldásként az energiahatékonyságba, illetve a megújuló energiaforrásokba történő beruházásokat javasol, mivel a megújulóenergia-termelő létesítményeknek beüzemelésüket követően szinte egyáltalán nincsenek vagy viszonylag alacsonyak a működési költségei; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egy uniós eszközt az éghajlati vészhelyzet és a fosszilis tüzelőanyagok árválságának az energiamegtakarításba, a felújításba és a megújuló energiaforrásokba történő beruházások előmozdítása révén történő kezelésére; kéri, hogy a Bizottság értékelje az európai nagyvállalatok számára a gyorsított energetikai átálláshoz és általában a fenntarthatósághoz szükséges beruházások és hozzájárulások ösztönzésére szolgáló eszközöket; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mielőbb fogadják el és hajtsák végre a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvet;
18. felhívja a tagállamokat, hogy 2023-ig hozzanak létre településenként legalább egy megújulóenergia-közösséget annak érdekében, hogy a polgárok egyénként vagy közösségként előállíthassák, fogyaszthassák, tárolhassák és továbbértékesíthessék saját megújuló energiájukat;
19. kéri, hogy az energiaválságra adott azonnali válaszként tűzzenek ki kötelező és magasabb célokat a gáz- és villamosenergia-fogyasztás csökkentésére; kötelező nemzeti energiahatékonysági célkitűzéseket, legalább 20%-os kötelező uniós energiahatékonysági célkitűzést és 2030-ig legalább 56%-os kötelező megújulóenergia-célkitűzést szorgalmaz;
20. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy minden támogatási intézkedés és beruházás összhangban legyen az (EU) 2020/852 rendelet⁵ keretében meghatározott technikai kritériumokkal, tartsa tiszteletben a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, és védje a szociális és munkavállalói jogokat;
21. sürgeti a tagállamokat, hogy haladéktalanul tiltsák be a fosszilis tüzelőanyaggal működő kazánok épületekbe történő telepítését, és szüntessék meg a kapcsolódó támogatási rendszereket annak érdekében, hogy megvédjék a háztartásokat és a vállalkozásokat a magas és ingadozó energiaszámláktól;
22. ellenzi az új gáz- és olajipari infrastruktúrákba történő beruházásokat, mivel azok nincsenek összhangban az uniós éghajlat-politikai célokkal, és fenntartanak a fosszilis tüzelőanyagok felhasználását és az azoktól való függőséget; hangsúlyozza ezért, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz nem használható fel új gáz- és

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198, 2020.6.22., 13 o.).

olajinfrastruktúrák finanszírozására;

Az energiapiac reformjának prioritásai

23. hangsúlyozza, hogy az uniós energiapiac minden reformjának az embereket kell a középpontba helyeznie, ágazatközi megközelítést kell alkalmaznia, azaz együtt kell modelleznie a villamos energiát, a gázt, a fűtést és hűtést, a közlekedést és az energiahatékonyságot annak érdekében, hogy előmozdítsa az erőforrás- és költséghatékony, társadalmilag igazságos ökológiai átmenetet egy nagy energiahatékonyságú és teljes mértékben megújuló energiaforrásokon alapuló gazdaság kialakítása érdekében legkésőbb 2040-ig, biztosítva ezáltal a klímasemleges Európa megvalósítását, és a tagállamok, a régiók és a generációk közötti szolidaritás, kohézió, méltányosság és igazságosság elvének érvényesülését;
24. üdvözli egy közös uniós gázbeszerzési platform létrehozását; hangsúlyozza, hogy a fosszilis tüzelőanyagok legkésőbb 2035-ig történő fokozatos kivezetése érdekében minden beszerzési megállapodásnak összhangban kell lennie uniós éghajlat-politikai célokkal a szállítások mennyisége és időtartama vonatkozásában;
25. támogatja a gázbehozatalra vonatkozó árplafon bevezetésére irányuló folyamatos erőfeszítéseket, függetlenül annak eredetétől, a tagállami és uniós szintű kötelező villamosenergia- és gázcsökkentési célok mellett; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy sürgősen működjenek együtt gázexportáló partnerekkel annak érdekében, hogy a geopolitikai feszültségektől és a spekulatív nyersanyagpiacoktól független, megfelelő árképzési mechanizmusokat dolgozzanak ki;
26. felszólítja a „gázcsomag” tárgyalóit, hogy hozzanak létre egy olyan rendszert, amely a megújuló hidrogén használatát a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező ágazatoknak szenteli; sürgeti egy független szerv létrehozását a tervezési folyamat jelenlegi érdekütközéseinek megszüntetése érdekében; kéri, hogy a tervezési folyamat legyen hosszú távú, integrált és tudományosan megalapozott, összhangban az éghajlat-politikai célkitűzésekkel; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a fosszilis tüzelőanyagoknak az energiarendszerből 2035-ig történő fokozatos kivonásával összhangban dolgozzanak ki egy tervet a fosszilis infrastruktúra leszerelésére;
27. kéri, hogy a Bizottság elemezze, hogy az új kontextusban szükség van-e további intézkedésekre, és hogy a REPowerEU javaslatát követően 2030-ig több mint 60%-kal csökkentse a földgáz keresletét; hangsúlyozza, hogy a magas földgázárak fényében megfelelően figyelembe kell venni a hidrogén mennyiségét, költségeit és alkalmazásait; hangsúlyozza álláspontját, hogy csak a kizárólag újabb megújulóenergia-termelési kapacitásokból származó megújuló hidrogén fog szerepet játszani a dekarbonizációs folyamatokban, például a magas hőmérsékletű ipari alkalmazásokban és a nehezen csökkenthető felhasználású, hosszú távú közlekedésben;
28. ellenzi a háztartások és a kkv-k energiaköltségeinek további növekedését, amely a földgáz- és fosszilizshidrogén-infrastruktúra közvetlen vagy keresztfinanszírozásából eredne, hiszen azoknak elveszett beruházásokká kellene válniuk egy klímasemleges Európában; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a gázhálózatok méretének csökkentésére annak érdekében, hogy megvédjék a fennmaradó gázfelhasználókat egy túlméretezett hálózat költségeinek megfizetésétől,

valamint a fogyasztókat a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetése során a növekvő díjaktól;

29. rámutat az áru piacokon általában és különösen a földgáz határidős piacain tapasztalható spekulációval kapcsolatos problémákra; sajnálatát fejezi ki a piacfelügyelet és a nyomon követés, valamint a gázkereskedelem szigorú szabályozási felügyeletének hiánya miatt; felszólít a piaci alapú és tőzsdén kívüli gázkereskedelem fokozott átláthatóságára és szabályozói felügyeletére a piaci sebezhetőség, az árspekuláció és az árfelhajtó ajánlatok visszaszorítása érdekében;
30. javasolja, hogy ragadják meg a pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv⁶ (MiFID II) és rendelet⁷ (MiFIR) jelenlegi felülvizsgálata által kínált lehetőséget arra, hogy az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóságot piacfelügyeleti és -felügyeleti kapacitásokkal ruházzák fel, valamint hogy bővítsék és tovább harmonizálják a túlzott áringadozás megfékezésére szolgáló meglévő eszközöket, például a tőzsdei kereskedés szüneteltetését;
31. támogatja az olyan intézkedéseket, mint a legmagasabb és legalacsonyabb ajánlatok törlése annak érdekében, hogy az árukereskedelmet a reálárakhoz és a rendelkezésre álló forrásokhoz kapcsolódó árszinteken belül tartsák; felhívja az illetékes hatóságokat, hogy általában az áru piacokon és különösen a gázpiacon vizsgálják ki, jelentsék és kezeljék a piaci visszaélés vagy piaci manipuláció lehetséges eseteit;
32. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé a háztartások számára, hogy teljes mértékben részt vegyenek az energetikai átállásban, és részesüljenek annak megfelelő előnyeiből; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyors engedélyezési eljárások révén szüntessék meg a meglévő adminisztratív akadályokat a megújuló energiaforrások alkalmazásának további felgyorsítása érdekében, kellő figyelmet fordítva a nyilvánosság részvételére és a környezeti hatásvizsgálati eljárásokra;
33. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy számos tagállam még nem vagy nem megfelelően ültette át a saját megújulóenergia-fogyasztók és a megújulóenergia-közösségek jogaira vonatkozó jogszabályokat; sürgeti a Bizottságot, hogy mielőbb indítson kötelezettség-szegési eljárásokat, és nyújtson iránymutatást az energiaközösségek nemzeti jogban való meghatározásához;
34. kiemeli a villamosenergia-vásárlási megállapodások és a megújuló energiára vonatkozó különböző szerződések, valamint a kapacitásba, a rugalmasságba, a hatékonyságba és az infrastruktúrába történő új beruházások jutalmazására szolgáló megfelelő árjelzések számos előnyét; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a keresletoldali válaszadás és a tárolási megoldások szolgáltatói számára a hozzáférést az összes energiapiachoz, valamint a dinamikus tarifákhoz, amelyek rugalmasságot biztosítanak az ilyen rendszerekben és díjakban rész venni kívánó, illetve ilyen eszközöket működtetni

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/600/EU rendelete (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.).

kívánó háztartások számára;

35. felhívja a tagállamokat, hogy hivatkozzanak az erőforrások megfelelőségének európai értékelésére és a kapacitásmechanizmusokra vonatkozó uniós szabályokra a teljes mértékben megújuló energiarendszerre való legkevesbé költséges és társadalmilag legelőnyösebb átállás biztosítása érdekében;
36. hangsúlyozza, hogy a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyságra irányuló beruházások növelésére irányuló célkitűzésekkel összhangban felül kell vizsgálni az éghajlattal, az energiával és a környezetvédelemmel kapcsolatos állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokat;

Szélesebb körű szociális megfontolások

37. intézkedés- és eszközcsomagot szorgalmaz a szociális jóléti és szociális védelmi rendszerek megerősítésére az EU-ban, beleértve a SURE (szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatot mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz) folytatását és refinanszírozását; emellett a Szociális Klímaalap gyors elfogadására szólít fel;
38. sürgeti a tagállamokat, hogy mielőbb ültessék át a minimálbérről szóló irányelvet, és a megélhetési költségek növekedésével összhangban igazítsák ki a szinteket; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a szociális párbeszéd megerősítése révén biztosítsák a munkavállalók részvételét a válságintézkedések kidolgozásában, többek között azáltal, hogy 80%-ra növelik a kollektív tárgyalások általi lefedettséget; felszólít olyan munkahely- és jövedelemvédelmi rendszerek kialakítására, amelyek biztosítják, hogy a vállalkozásoknak nyújtott hitelek feltétele a munkahelyek és a jövedelmek megtartása legyen;
39. megismétli, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem érdekében minimáljövedelem-rendszert kell létrehozni; sürgeti a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy, az egész EU területére érvényes, az egyes tagállamokban az átlagjövedelem legalább 60%-ának megfelelő (szegénységi arány) minimumjövedelemről szóló uniós irányelvre irányuló javaslatot, amelynek célja a méltó élethez való jog védelme és a szegénység felszámolása azáltal, hogy jogilag kötelezi a tagállamokat erre a kötelezettségvállalásra; hangsúlyozza, hogy Európában mindenkinek – különösen azoknak, akik nem tudnak belépni a munkaerőpiacra – joga van egy minimális jövedelemszinthez és az alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez;
40. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a nemzetközi normákkal való összhang biztosítására; üdvözli a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezést, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat e kezdeményezés fokozott támogatására és az abban való részvételre;
41. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a méltó és megfizethető lakhatáshoz való hozzáférés garantálására mindenki számára; figyelmeztet a folyamatban lévő háború hatására a globális élelmiszer-ellátási láncokra és élelmiszerárakra; kiemeli az új Európai Szociális Alapban (ESZA+) a társadalmi befogadást célzó intézkedésekre elkülönített minimumösszeg növelését, valamint a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapon belüli intézkedésekre vonatkozó további 3%-

os növelést;

o

o o

42. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.